

DISHARMONISCHE KWINTET

Vijf eenakters met een bizar thema

door

ARIE GRENDEL

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DISHARMONISCHE KWINTET** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ARIE GRENDEL** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 1999 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
E-mail: rechten@toneelfonds.be. Telefoon (03)3.66.44.00,
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Vijf eenakters:

RUTH

Een gescheiden vrouw van ongeveer vijfenveertig jaar met een tweeling, jongen en meisje van negentien jaar, heeft haar half verlamde vader, die dementeert, in huis.

OME DIRK

Zeer oude man ontmoet in een winkelcentrum een vroegere buurman van een jaar of zestig.

VERZEN UIT DE KOSMOS

Deze schets speelt in het park van een psychiatrische inrichting. We hebben even tijd nodig om er achter te komen of de personen, die in de schets voorkomen, misschien wel eens patiënten zouden kunnen zijn.

LANGE GERRIT

Op een klein terras van een buurtcafé komen wat mensen samen, die het overlijden en de begrafenis van een zekere Gerrit becommentariëren.

STADSPARK

Een jonge vrouwelijke radioreporter tracht in het stadspark een aantal vaste bezoekers te interviewen. Zijn het stuk voor stuk randfiguren? We mogen er zelf over oordelen.

(de laatste twee schetsen hebben niet met elkaar te maken en toch loopt er een o zo dunne draad doorheen)

RUTH

PERSONEN:

Grada - de moeder

Thomas] de tweeling

Ruth]

Opa

(Grada komt met opa in de rolstoel nogal gehaast de kamer binnen. Op hetzelfde moment gaat de telefoon. Ze grijpt in het voorbijgaan de telefoon en laat de rolstoel even staan. Opa begint onmiddellijk te protesteren door wat onverstaanbare klanken uit te stoten, waaronder vaag wat smerige scheldwoorden zijn te onderscheiden)

GRADA: *(in de telefoon)* Ja, Grada.... Bel je zo terug. Pa moet naar de wc. Tot zo. *(legt de telefoon neer en rijdt opa in de rolstoel weg. We horen een deur gaan en achter horen we Grada zeggen)* Een klein beetje meewerken, pa. Verdomme, ik hou je anders niet... Hier, hou je vast aan de stangen. Nee, stil nou maar, ik laat je niet in de steek. *(ze komt terug in de kamer en valt neer in de stoel bij de telefoon. Ze strijkt met haar hand langs haar voorhoofd en zucht diep. Dan tikt ze een nummer in)* Ja, daar ben ik weer..... Beetje moe, ja. Was net in de keuken bezig en toen moest ie ineens en je weet, als het dan niet meteen gebeurt, is het zo mis en zit ik met de troep..... Godverdomme, Lies, wie moet het anders doen?..... Ja, 's morgens voor het wassen en aankleden en dan moet je ook nog maar afwachten wie er komt. En hij wordt er ook niet makkelijker op. Laatst kwam er een Surinaamse vrouw en wat denk je? Plotseling een enorm geschreeuw uit de badkamer. Had hij haar tussen de benen gegrepen, maar zij was niet van gisteren en had hem een draai om zijn oren gegeven. *(op z'n Surinaams)* "Wat denkt ie wel", zei ze, "die ouwe viespeuk Erik"..... Ja, lach maar, maar ik zit ermee. Het enige voordeel is, dat als die Suri-naamse komt, hij zo mak is als een lammetje. *(Thomas komt de kamer in. Hij heeft een blikje cola in de hand, gooit zijn sporttas neer en gaat op de bank zitten. Drinkt van zijn cola. Er klinkt een kreet vanaf de wc)* Het is zover, Lies. De schoonmaakplicht roept. We bellen nog wel. Ja, groetjes, dag. *(legt de hoorn neer. Tegen Thomas)* Heb je nog vuile spullen? Leg ze dan meteen bij de was, anders stinken ze straks je tas uit. *(ze gaat af en we horen haar bezig met opa. Thomas drinkt zijn cola op en rommelt in zijn tas naar vuile was als Ruth binnenkomt)*

RUTH: Hai, Tommie.

THOMAS: Hai, Ruth. *(Ruth loopt door en gaat naar haar kamer. Ze komt Grada tegen, die met opa in de rolstoel weer binnenkomt)*

RUTH: Dag, mam. *(ze kust haar en legt haar hand op opa's hoofd)* Opaatje. *(hij grijpt haar arm en streelt die. Zij maakt zich los)* Ik

kom zo weer beneden.

GRADA: Wil je thee?

RUTH: *(onder het weggaan)* Nee, ik neem wel wat fris. *(ze gaat af. Ook Thomas heeft intussen zijn vuile spullen uit zijn tas gehaald en is daarmee afgegaan)*

GRADA: *(heeft opa in de rolstoel voor het raam gezet)* Zo, zit je zo goed? Je eigen plekkie, hè? Of wil je liever op het plaatsje in de tuin? Het zonnetje is nou nog lekker. *(onverstaanbaar gebrom van opa)* Goed, goed. Dan niet. Wil je de radio aan? *(gebrom)* Ook al niet. We kunnen vandaag niet veel goeds doen, hè? *(Thomas komt binnen)* Heb je de vuile spullen in de wasmand gedaan?

THOMAS: *(een beetje verongelijkt)* Jaaa, mam.

GRADA: Nou, ik vraag het alleen maar. Hoe was het vandaag?

THOMAS: Ging wel.

GRADA: Ging wel, ging wel. Je kan toch wel zeggen of het naar je zin ging.

THOMAS: Ja, het ging wel goed.

GRADA: Mooi, dan weten we dat tenminste ook weer.

THOMAS: Ik zag pa nog.

GRADA: Zei hij nog wat?

THOMAS: Hij vroeg hoe het ging. Hij ook al. Goed, zei ik, het gaat wel goed. Hij had een jonge vrouw bij zich. Bijna een meisje nog. Dat is Rita, zei hij. Wel mooi.

GRADA: Ja, jong en mooi. Daar kon ik niet tegen op.

THOMAS: *(slaat zijn arm om haar heen)* Mam. *(ze legt even haar hoofd op zijn schouder. Dan vermant ze zich en maakt zich los)*

GRADA: Kom, ik ga maar eens verder met het eten.

THOMAS: Wat eten we?

GRADA: Gestampte rauwe andijvie met spekjes. Lekker?

THOMAS: Ja, lekker. Toetje?

GRADA: Yoghurt met aardbeien. Waren in de aanbieding.

THOMAS: Mam.

GRADA: Ja.

THOMAS: Hij gaf me geld.

GRADA: *(draait zich naar hem om. Langzaam)* Hij gaf je geld?

THOMAS: *(haalt het geld uit zijn zak)* Ja. Honderd gulden.

GRADA: Honderd gulden. Meneer gaf honderd gulden aan zijn zoon.

THOMAS: Voor jou. Koop er maar wat moois voor, zei hij.

GRADA: *(windt zich op)* Koop er maar wat moois voor. Weet je wat ik er voor koop. Luiers voor je grootvader. Kan die ze volschijten. Kan ik ze doortrekken door de plee. Koop er maar wat moois voor. *(ze begint hysterisch te huilen. Opa begint te schreeuwen. Thomas probeert zijn moeder tot bedaren te brengen. Rent weg en komt terug met een glas water. Ruth komt de kamer in)*

RUTH: Wat is hier in godsnaam aan de hand. *(ze gaat naar opa en kalmeert hem)*

THOMAS: Ik kwam pa tegen en die gaf me geld en ma werd daar kwaad om... Ik wist ook niet wat ik moest.

RUTH: Thomas, wat ben je af en toe toch ook een stomme idioot. Je mag dan aardig kunnen voetballen, maar soms... Waar is dat geld?

THOMAS: Hier. *(geeft haar de honderd gulden)*

RUTH: Toe maar. Mooi voor de geheime pot. *(tegen Grada)* Gaat het weer? Maak je toch niet zo sappel. Kom, we gaan naar de keuken.

GRADA: Nee, laat me maar. Het gaat wel weer. Ik pak wel wat fris voor je. Wat wil je?

RUTH: Colaasje is prima. *(Grada af)* Had pa verder nog wat bijzonders?

THOMAS: Nee, eigenlijk niet. Hij had weer een andere vrouw bij zich. Rita heette ze, zei hij.

RUTH: Rita? Jong, blond, lange benen?

THOMAS: Ja. In ieder geval lange benen en de rest ook geloof ik.

RUTH: Thomas, je hebt je ogen toch niet in je zak.

GRADA: *(komt binnen met de cola)* Hier. Jij ook wat, pa? *(gebrom van opa)*

RUTH: Hij krijgt wel wat van mij.

GRADA: Ik wou dat jij hier de hele dag was... Jij bent zowat de enige, die met hem overweg kan en die Surinaamse niet te vergeten.

RUTH: En ik doe er toch niks bijzonders voor.

GRADA: Ik moet er de hele dag achteraan en krijg alleen maar gebrom. Stank voor dank. *(ze gaat af)*

RUTH: *(schenkt wat cola in een glas en laat opa drinken. Tegen Thomas)* Hoe oud?

THOMAS: Wat?

RUTH: Die Rita. Hoe oud denk je?

THOMAS: Geen idee. Jong. Even in de twintig, denk ik. Hoezo?

RUTH: Ik dacht even aan Rita van Wijk. Zit bij mij op de opleiding. Een jaartje hoger. Ze had het laatst over een oudere vriend. Zo gek zal ze toch niet zijn. *(opa morst)* Kalm aan, opa. Niet zo gulzig. *(ze veegt zijn mond af met een doek, die aan zijn stoel hangt)* Straks verslik je je nog.

OPA: *(plotseling heel duidelijk)* Trutje heb een lekker kutje.

RUTH: *(als tegen een kind)* Opa, dat zou je nou niet meer doen.

OPA: Het kwam door die hond, Ruth. Die hond, die ineens voor de auto...

THOMAS: O, god. Toch niet weer dat verhaal over dat ongeluk met oma.

OPA: Ik kon er niks aan doen, Ruth. Het was die hond. *(hij grijpt Ruths hand)*

RUTH: Stil maar, stil maar. Ik ben oma Ruth niet. Ik ben je kleindochter.

THOMAS: Jezus nog aan toe.

RUTH: Tommie! Laat hem nou. De enige keren dat ie echt praat. *(zij streelt opa's hoofd. Hij grijpt weer haar hand)*

THOMAS: Je wordt al een echte verpleegster.

OPA: We hadden het zo fijn en we wilden nog zo veel. Het was niet mijn schuld, Ruth. Het was die hond.

RUTH: Dat weten we toch allemaal. Je hebt het al zo vaak verteld.

OPA: Maar Ruth wil me niet geloven. Ruth gelooft me nooit. Maar ik kon er toch echt niets aan doen. Ik week nog uit en zij gilte nog: "Niet doen." Ruth, Ruthje, o, Ruthje. *(hij begint een beetje te huilen)*

RUTH: Stil maar. Nou is het weer over, hè? Hier, drink nog maar een beetje. Wil je weer voor het raam? *(ze geeft hem nog wat te*

drinken en draait de stoel dan weer voor het raam. Hij sukkelst weg)

THOMAS: Zou hij het ooit kwijtraken?

RUTH: Ik denk het niet. Het was ook niet niks. Hij was net met de V.U.T. Ze zouden op reis gaan naar Italië. Ze waren de straat nog niet uit of het gebeurde... Uitgeweken voor een hond en tegen een boom. Oma Ruth op slag dood en hij voor zijn leven lang verlamd. Kom, ik ga nog even naar boven. Moet jij nog weg?

THOMAS: Vanavond nog een lichte training. We kunnen zondag kampioen worden. Ik ga nou eerst de buurman nog even helpen met z'n nieuwe volière. We eten stampptot van rauwe andijvie met spekjes.

RUTH: Weet ik. *(Ruth en Thomas af. Het toneel blijft even leeg, Grada komt binnen. Ze gaat naar opa, die zit te slapen. Ze kijkt op hem neer, dan kust ze hem voorzichtig op zijn haar. Ze gaat zitten bij de telefoon, neemt op en draait een nummer)*

GRADA: Ja, Lies. Nog even met mij. Om op daarstraks terug te komen, ik wou niet klagen, hoor. Er is natuurlijk wel eens wat, maar ook de kinderen zijn erg lief voor hem. Maar de dood van moeder.... *(het licht wordt vager tot donker en haar stem sterft weg)*

EINDE

OME DIRK

PERSONEN:

Ome Dirk

Joop

Gerda (1 zin)

(er staat een bank in het winkelcentrum voor de supermarkt. Ome Dirk zit op het puntje van de bank. Hij is zeer oud en heeft een boodschappenkarretje bij zich, dat naast hem staat. Een dikke man van ongeveer zestig jaar loopt voorbij, blijft staan en kijkt naar ome Dirk. De man blijkt later Joop te heten)

JOOP: Ome Dirk?

OME DIRK: *(kijkt verbaasd op)* Ja?

JOOP: Dat dacht ik al. Ik zei al tegen Ria: "Als dat ome Dirk niet is". Dat is een tijd geleden. Laat eens kijken, misschien wel vijftien jaar.

OME DIRK: Ja, ja. Een hele tijd. Vijftien jaar is een hele tijd.

JOOP: Ja, dat is het zeker, een hele tijd. Ik zei al tegen Ria: "Als dat ome Dirk niet is".

OME DIRK: Ria?

JOOP: Ja, Ria. Je weet wel. Daar ben ik mee getrouwd na de dood van Anne. We zijn samen nog wel eens bij u geweest. Ze staat nou bij de groenteboer.

OME DIRK: O ja?

JOOP: Ja. U woonde toch hier in de buurt? Hierachter toch, in die galerijflat?

OME DIRK: Ja, in die galerijflat. Nou alweer vijfentwintig jaar. Het kan ook wel een jaartje meer of minder zijn. Ik weet het niet precies meer.

JOOP: Hoe oud bent u nou, ome Dirk? Dat zal toch ook wel zowat negentig zijn, denk ik zo.

OME DIRK: Ja, ja. Negentig is een hele leeftijd.

JOOP: Zekers, zekers. Zeg dat wel. Negentig is een hele leeftijd. Dan mag je niet mopperen. Tjonge jonge.

OME DIRK: Ik dacht het wel. Zo ongeveer.

JOOP: Dat mag je wel zeggen. Elke dag is er één, waar of niet.

OME DIRK: Ja, ja, dat mag je wel zeggen. Dat is waar.

JOOP: Ja ja. *(het is even stil)* Hoe is het nou met Jenny?

OME DIRK: Jenny? Met Jenny is het zo. *(hij steekt zijn duim omhoog)* Prima. Ze zit nou in een tehuis.

JOOP: Ja, dat hebben we gehoord. Maar het gaat dus wel goed met haar.

OME DIRK: Ja hoor, het gaat heel goed met haar. Ze zit er nou alweer zowat vijftien jaar. Ik heb nou een andere vrouw.

JOOP: Ach ja, alleen is maar alleen.

OME DIRK: Zo is het, jongen, zo is het. Ze woont naast me. We wonen niet samen hoor, maar ze is heel goed voor me. Maar nou moet u me toch eens vertellen, wie u eigenlijk bent.

JOOP: Joop, Joop uit de Frans Halsstraat. Anne en ik kwamen wel bij u over de vloer. Joop en Anne Brisee uit de Frans Halsstraat.

OME DIRK: De Frans Halsstraat? In Amstelveen?

JOOP: Juist ja, de Frans Halsstraat in Amstelveen.

OME DIRK: Ach ja. Daar heb ik ook nog gewoond met Jenny. Joop. Joop Brisee. Ik zou je toch niet herkend hebben.

JOOP: Maar ik u wel, hoor. Ik zei nog tegen Ria: "Als dat ome Dirk niet is".

OME DIRK: Je bent er ook niet magerder op geworden.

JOOP: Ach ja, wat kan je er aan doen. Ik ga geregeld zwemmen en ik fiets, we zijn nou ook weer op de fiets, maar niks helpt. Het gaat er niet af.

OME DIRK: Elk pondje gaat door het mondje.

JOOP: U ziet er nog goed uit, ome Dirk.

OME DIRK: Ja, ze zorgt goed voor me.

JOOP: Dat is toch fijn. Alleen is maar alleen, zeg ik altijd maar. Gerda is nou ook gescheiden.

OME DIRK: Gerda?

JOOP: Ja, Gerda. M'n oudste dochter. Gerda en Wilma, die twee dochters van me. Dat weet u toch nog wel?

OME DIRK: Ja, ja. Zijn die gescheiden?

JOOP: Gerda, de oudste, die is gescheiden. Wilma is nooit getrouwd geweest. Die zit in het klooster. Maar ze heeft nou weer kennis.

OME DIRK: Die non?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto